

6. Сериков В.В. Личностно-ориентированное образование / В.В. Сериков // Педагогика. – 1994. – № 5. – С. 11-16.
7. Burbules N. Postmodern Doubt and Philosophy of Education // Philosophy of Education 1995. Philosophy of Educational Society. Alven Neiman: Urbana 111. 1996.

Юлія Григорівна Кулімова,

кандидат педагогічних наук, асистент кафедри початкової освіти,
природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання
Полтавського національного університету імені В.Г. Короленка

ПЕДАГОГІЧНА ІМІДЖОЛОГІЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

В сьогочасних умовах освітніх реформ та нестабільних соціально-політичних перетворень вітчизняна система початкової освіти покладає на вчителя особливу місію навчання вільних, самодостатніх, підприємливих, вдумливих та кмітливих учнів, здатних орієнтуватися у різноманітних життєвих ситуаціях. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває порівняно нова галузь педагогічних знань – педагогічна іміджологія, яка вивчає особливості формування професійної майстерності вчителя та його готовності до швидкого та ефективного вирішення фахових завдань. Так, об'єктивними умовами її актуалізації в сучасному суспільстві є: невивченість основних умов і закономірностей формування іміджу сучасного вчителя, а також використання при цьому засобів і методів [2, с. 59].

Розробкою теоретико-методологічних основ педагогічної іміджології у різні часи займалися широке коло науковців, зокрема: А. Адлер, А. Бодалев, А. Калюжний, К. Левін, К. Роджерс, З. Фрейд, В. Шепель та ін. У своїх дослідженнях вчені усіяко трактували термін «імідж»: зовнішній вигляд, образ, зовнішність людини; наочне уявлення про кого -то, що-небудь, що виникає в уяві, думках кого-небудь [3]; відображення в психіці людини у вигляді образу тих чи інших характеристик, або є сукупністю не лише матеріальних видимих характеристик об'єкта, а й ідеальних невидимих його характеристик [4, с. 89].

У педагогічній іміджології виокремлюють декілька можливих видів педагогічного іміджу, які дозволяють вчителю початкової школи усвідомити особливості формування його педагогічного іміджу відповідно до вибраного ракурсу аналізу його як особистості та професіонала:

1. *Особистісний імідж* – є поєднанням внутрішніх і зовнішніх факторів, які задають його складові (самоімідж і необхідний імідж) [3, с. 16].

2. *Сприйманий імідж* – це те, як бачать вчителя оточуючі. Часто вчитель може не знати, як реально до нього ставляться, тому даний тип іміджу стосується ідентифікації його особистості з обраним фахом.

3. *Дзеркальний імідж* – притаманний уявленню педагога про себе та про школу, в якій він працює. Недоліком такого варіанту іміджу є мінімальне врахування сторонньої думки та відсутність самокритики.

4. *Потоковий імідж* – характерний для погляду з боку, тобто погляду сторонніх людей. Проте, часто недостатня поінформованість, незрозуміння й упередження спричинюють плітки та домисли, які також формують імідж.

5. *Бажаний імідж* – відтворює те, до чого прагне вчитель початкової школи. Він пояснюється намаганням особистості викликати певну психологічну готовність в оточуючих діяти певним чином щодо неї. Цей імідж є особливо важливим для молодих вчителів, які тільки розпочали свою педагогічну діяльність [1, с. 17-18].

Таким чином, можна зробити висновок, саме імідж вчителя стає наразі необхідним атрибутом його соціально-професійних відносин. Процес створення цілісного фахового іміджу набуває все більшої актуальності, адже формування особистості вчителя це є однією із найважливіших освітніх задач, яка мають комплексний характер. У зв'язку з переосмисленням процесів професійного становлення вчителя з точки зору дихотомії: особистісне та фахове. Відповідно, формування педагогічного іміджу вчителя початкової школи відбувається у двох напрямках: розвиток особистісних та вдосконалення професійно значущих якостей. Саме згадані проблеми педагогічної іміджології, а саме, створення професійно-педагогічного іміджу та розвиток фахової компетентності вчителя, можуть бути предметом подальшого наукового розгляду.

Список використаних джерел

1. Довга Т.Я. Імідж сучасного вчителя : навч. посібн. / Т. Я. Довга. – Кіровоград : ПП «Ексклюзив-Систем», 2014. – 144 с.
2. Калюжний А.А. Особливості побудови професійного іміджу / А.А. Калюжний // Вісник Державного університету управління. Серія Соціологія і керування персоналом. – № 3 (19), 2010. – С. 59-63.
3. Калюжний А.А. Педагогічна іміджологія : навч. посібн. для студ. вузів / А.А. Калюжний. – Алмати : Науково-вид. центр «Гилим», 2014. – 200 с.
4. Рюкле Х. Ваша таємна зброя в спілкуванні. Міміка, жест, рух / Х. Рюкле. – К. : Інтерексперт, 2006. – 120 с.